

Inhoud

1. Conclusies
2. Zondagopenstelling in coronatijd
3. Zondagopenstelling algemeen

Een publicatie van
Onderzoekcentrum Drechtsteden

Zondagopenstelling Papendrecht

BEWONERS OVER WINKELOPENING OP ZONDAG TIJDENS EN NA CORONA

Sinds maart van dit jaar mogen winkels voor levensmiddelen in Papendrecht iedere zondag tussen 12 en 18 uur geopend zijn. Dit met het oog op het zo veel mogelijk spreiden van winkelend publiek, om verspreiding van het Coronavirus tegen te gaan. Opening op zondag is op vrijwillige basis. De regeling duurt zolang de regionale noodverordening met maatregelen rond het coronavirus geldt of tot deze vervangen wordt door een noodwet. Beëindiging van de regeling betekent dat de vrijwillige openstelling van levensmiddelenwinkels op elke zondag wordt teruggedraaid naar twee zondagen per maand, zoals vóór corona het geval was.

Hoe kijken de inwoners van Papendrecht aan tegen deze tijdelijke verruiming van de zondagopenstelling van winkels in de gemeente in coronatijd? En hoe staan zij meer in het algemeen tegenover de mogelijkheid voor winkeliers om hun zaak op vrijwillige basis op zondag te openen? We vroegen het aan de leden van het Bewonerspanel Papendrecht.

De vragenlijst voor dit onderzoek is begin oktober 2020 uitgezet onder het Bewonerspanel Papendrecht. Het Bewonerspanel Papendrecht telt 713 leden. In totaal 458 panelleden hebben de enquête ingevuld. Dat brengt de respons op een bijzonder hoge score van 64%. Ter vergelijking; eerdere peilingen van het panel over afval (55%) en duurzaamheid (48%) konden rekenen op minder belangstelling.

Over het Bewonerspanel Papendrecht

Het Bewonerspanel is een digitaal panel van inwoners van de gemeente die zich zelf hebben aangemeld en die graag hun mening geven via korte internetenquêtes. Dit is wat anders dan een volledig representatieve steekproef onder de totale bevolking. Het Bewonerspanel is geschikt om verschillende soorten meningen te inventariseren en om een beeld te krijgen van de mate waarin die meningen onder de bevolking voorkomen. Het Bewonerspanel Papendrecht kent een ondervertegenwoordiging van jongeren. Om de resultaten van de enquête zo representatief mogelijk te laten zijn voor de gehele bevolking van Papendrecht, zijn deze daarom gewogen naar leeftijd en naar wijk. Panelleden melden zich niet specifiek voor een onderwerp aan, maar zijn meer algemeen geïnteresseerd om met de gemeente over diverse onderwerpen mee te denken. Dit, gecombineerd met de hoge respons, maakt het Bewonerspanel een geschikt instrument om een betrouwbaar beeld te schetsen van de mening van Papendrechtters over zondagopenstelling van winkels in de gemeente.

1 Conclusies

Zondagopenstelling in coronatijd

- Zeven van de tien panelleden (70%) zijn vóór vrijwillige zondagopenstelling van winkels voor levensmiddelen zolang de coronacrisis duurt, 21% is hier op tegen.
- Zes van de tien panelleden (61%) zijn vóór zondagopenstelling van álle winkels zolang de coronacrisis duurt, 28% staat hier negatief tegenover.
- Acht van de tien voorstanders van vrijwillige zondagopenstelling voor alle winkels (78%) vinden dat ondernemers hun openingstijden zelf moeten kunnen bepalen. Iets meer dan de helft van de voorstanders (55%) gaat zelf graag winkelen en/of boodschappen doen op zondag.
- Voor twee derde deel van de panelleden (67%) heeft de extra zondagopenstelling niets veranderd aan het eigen winkelgedrag. Een kwart (24%) is hierdoor vaker gaan winkelen op zondag.

Zondagopenstelling algemeen

- Als ook andere winkels dan winkels voor levensmiddelen op vrijwillige basis iedere zondag geopend zouden mogen zijn, zou de helft van de panelleden zeker (28%) of misschien (22%) vaker in Papendrecht gaan winkelen op zondag. Voor 43% zou dit niets aan hun winkelgedrag veranderen.
- Twee derde deel van de panelleden (67%) is ook na de coronatijd vóór vrijwillige zondagopenstelling van winkels voor levensmiddelen, 25% is hier op tegen.
- Zes van de tien panelleden (61%) vinden dat, ook na de coronatijd, álle winkels op vrijwillige basis iedere zondag open zouden mogen zijn, 28% staat hier negatief tegenover.
- Iets meer dan de helft van de panelleden (54%) ging in het afgelopen jaar minimaal één keer in de maand winkelen op zondag. 17% deed dit wekelijks, 46% nooit of hooguit een enkele keer.
- Als panelleden op zondag gaan winkelen, dan doen zij dit meestal bij supermarkten en/of andere winkels voor levensmiddelen (98%). Iets meer dan de helft van de 'zondagshoppers' (55%) gaat naar bouwmarkten, woonwinkels en/of tuincentra, iets minder dan de helft (43%) naar kledingwinkels en/of winkels voor persoonlijke verzorging. Een kwart (27%) bezoekt op zondag winkels voor vrijetijdsartikelen.
- Zondagshoppers winkelen het vaakst in Papendrecht zelf. Iets meer dan de helft (56%) kiest wanneer zij winkelen op zondag meestal voor Papendrecht, 18% kiest regelmatig voor de eigen gemeente.
- De belangrijkste redenen om níet op zondag te gaan winkelen zijn dat panelleden op zondag liever andere dingen doen (25%), dat er te weinig winkels open zijn (25%) en vanwege de zondagsrust (24%).
- Twee derde deel van de panelleden (65%) staat in het algemeen positief tegenover de mogelijkheid dat winkeliers in Papendrecht op vrijwillige basis hun winkel op elke zondag mogen openen. Eén op de vijf (21%) staat hier negatief tegenover.
- Tegenstanders van de vrijwillige zondagopenstelling van winkels in Papendrecht (21%) hebben in hun eigen woorden geformuleerd waarom zij hier negatief tegenover staan. Zij noemen vooral de zondagsrust als reden. Voor een deel van hen komt dit voort uit religieuze opvattingen. Een ander deel geeft aan ook zonder religieuze motieven behoefte te hebben aan één centrale rustdag in de week, zodat gezinnen samen kunnen zijn en andere dingen kunnen doen.
- Voorstanders van vrijwillige zondagopenstelling van winkels in Papendrecht (65%) zijn vooral van mening dat ondernemers zelf moeten kunnen bepalen wanneer zij geopend zijn (47%). Vier van de tien voorstanders (41%) noemen als voornaamste reden het feit dat zij zelf graag winkelen op zondag.
- Gevraagd naar of er nog andere zaken die zij kwijt willen over de zondagopenstelling van winkels in Papendrecht, merken verschillende panelleden op de huidige zondagopenstelling onduidelijk te vinden.

2 Zondagopenstelling in coronatijd

We hebben de panelleden allereerst twee stellingen voorgelegd over de zondagopenstelling van winkels in Papendrecht in coronatijd, met de vraag hoe zij hier tegenover staan. De stellingen luiden:

- Zolang de coronacrisis duurt moeten winkels voor levensmiddelen in Papendrecht op vrijwillige basis iedere zondag geopend kunnen zijn.
- Zolang de coronacrisis duurt zouden alle winkels in Papendrecht op vrijwillige basis iedere zondag geopend mogen zijn.

70% vóór en 21% tegen zondagopenstelling winkels voor levensmiddelen zolang coronacrisis duurt

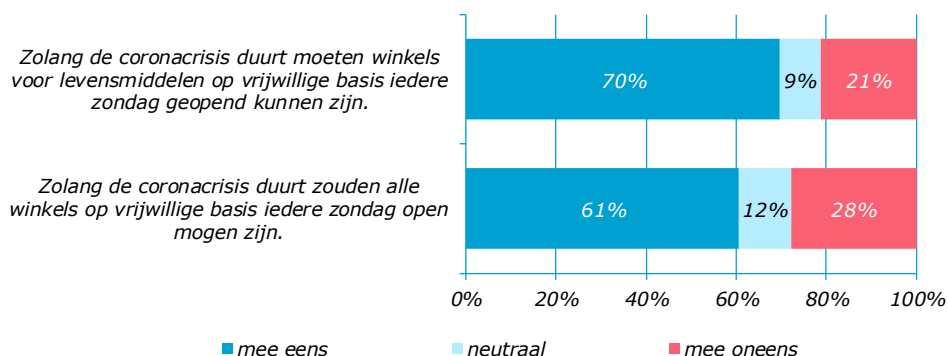
Zeven van de tien panelleden (70%) zijn van mening dat, zolang de coronacrisis duurt, winkels voor levensmiddelen op vrijwillige basis iedere zondag geopend moeten kunnen zijn (fig. 1). Twee op de tien panelleden (21%) zijn het oneens met deze stelling, de overige 9% oordeelt neutraal.

*Extra informatie:
7 pts, cursief en rechts
uitgelijnd. Kopiëren en plakken
naar andere pagina's (meer
indelingsopties: horizontaal =
1,5). Let wel op! Ze zijn
gekoppeld aan de tekst.*

61% vóór en 28% tegen zondagopenstelling alle winkels zolang coronacrisis duurt
 Zes van de tien panelleden (61%) vinden dat, zolang de coronacrisis duurt, alle winkels op vrijwillige basis iedere zondag open zouden mogen zijn (fig. 1). Drie van de tien panelleden (28%) zijn het oneens met deze stelling, 12% oordeelt neutraal.

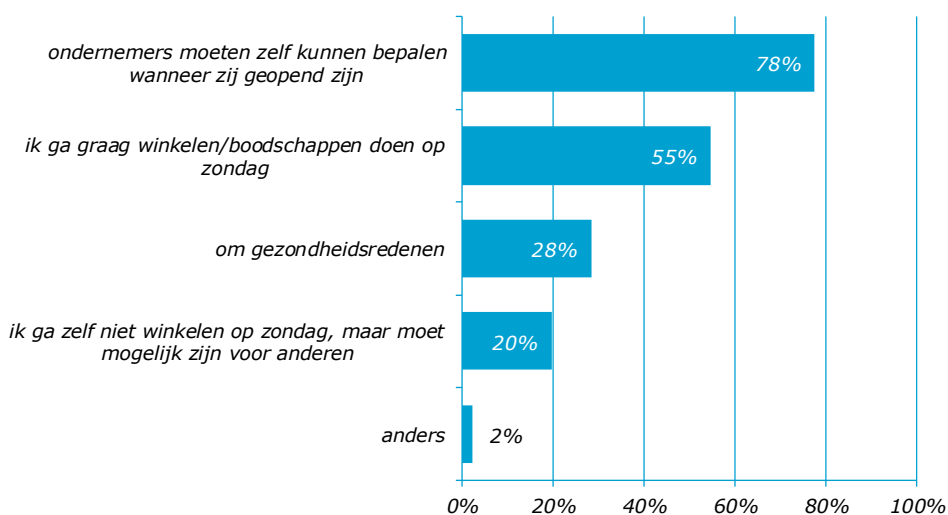
Figuur 1 Stellingen zondagopenstelling winkels Papendrecht in coronatijd, n=452

Voorstanders zondagopenstelling vinden vooral dat ondernemers openingstijden zelf moeten kunnen bepalen

De voornaamste reden om positief te staan tegenover vrijwillige zondagopenstelling van alle winkels in Papendrecht in Coronatijd betreft dat men vindt dat 'ondernemers zelf moeten kunnen bepalen wanneer zij geopend zijn'. Bijna acht van de tien voorstanders van de zondagopenstelling (78%) is deze mening toegedaan (fig. 2). Iets meer dan de helft van de voorstanders (55%) geeft aan zelf graag te gaan winkelen en/of boodschappen doen op zondag, terwijl 28% (mede) om gezondheidsredenen voorstander van zondagsopening is. Eén op de vijf voorstanders (20%) geeft aan zelf niet te gaan winkelen op zondag, maar wel te vinden dat dit mogelijk moet zijn voor anderen. Overige redenen die genoemd worden hangen vooral samen met betere spreiding van het winkelend publiek, waardoor minder drukte ontstaat.

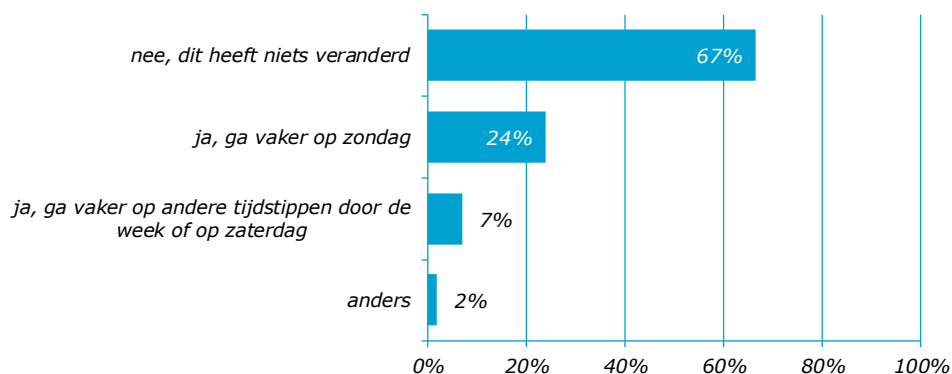
Figuur 2 Redenen positief tegenover vrijwillige zondagopenstelling in coronatijd, n=270

67% heeft winkelgedrag niet veranderd, 24% gaat vaker winkelen op zondag

Twee derde deel van de panelleden (67%) zegt dat de huidige extra zondagopenstelling van winkels in Papendrecht niets aan hun eigen winkelgedrag heeft veranderd (fig. 3). Een kwart (24%) geeft aan hierdoor vaker op zondag te winkelen of boodschappen te doen. 7% is door de extra zondagopstelling juist vaker op andere tijdstippen door de week of op zaterdag gaan winkelen.

Figuur 3 Heeft huidige extra zondagopenstelling uw winkelgedrag veranderd?, n=407

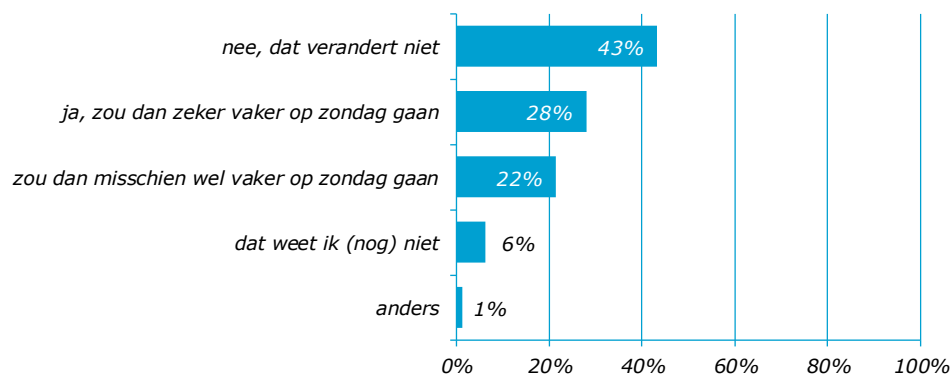

3 Zondagopenstelling algemeen

50% zou bij vrijwillige zondagopenstelling voor alle winkels zeker of misschien vaker op zondag winkelen

Als ook andere winkels dan winkels voor levensmiddelen in Papendrecht de mogelijkheid zouden krijgen om hun deuren op vrijwillige basis iedere zondag te openen, zou dat voor 43% van de panelleden niets aan hun winkelgedrag veranderen (fig. 4). Drie van de tien panelleden (28%) geven aan dan zeker vaker op zondag te gaan winkelen, 22% denkt in dat geval misschien wel vaker op zondag te gaan winkelen. 6% geeft aan (nog) niet te weten of dit hun winkelgedrag zou veranderen.

Figuur 4 Zou uw winkelgedrag veranderen als alle winkels iedere zondag open zouden mogen zijn?, n=458

We hebben de panelleden nogmaals twee stellingen voorgelegd over de zondagopenstelling van winkels in Papendrecht, met de vraag hoe zij hier tegenover staan. Ditmaal waren de stellingen gericht op de situatie ná corona. De stellingen luiden:

- Ook na de coronacrisis zouden winkels voor levensmiddelen in Papendrecht op vrijwillige basis op iedere zondag geopend mogen zijn.
- Ook na de coronacrisis zouden alle winkels in Papendrecht op vrijwillige basis op iedere zondag geopend mogen zijn.

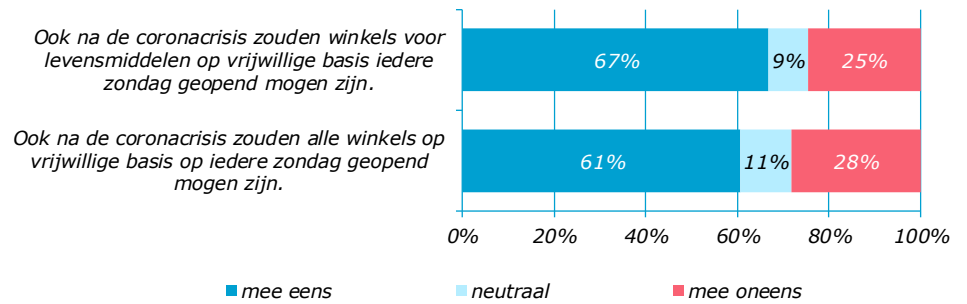
67% vóór en 25% tegen wekelijkse zondagopenstelling winkels voor levensmiddelen, ook na de coronacrisis

Twee derde deel van de panelleden (67%) is van mening dat ook na de coronacrisis winkels voor levensmiddelen op vrijwillige basis iedere zondag geopend moeten kunnen zijn (fig. 5). Een kwart van de panelleden (25%) is het oneens met deze stelling, de overige 9% oordeelt neutraal.

61% vóór en 28% tegen zondagopenstelling alle winkels, ook na de coronacrisis

Zes van de tien panelleden (61%) vinden dat, ook na de coronacrisis, alle winkels op vrijwillige basis iedere zondag open zouden mogen zijn (fig. 5). Drie van de tien panelleden (28%) zijn het oneens met deze stelling, 11% oordeelt neutraal.

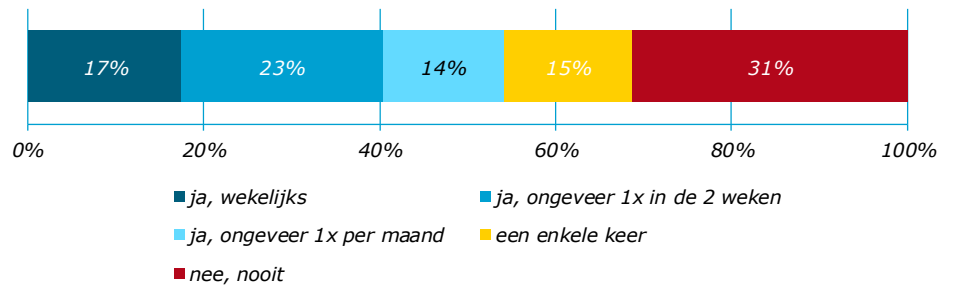
Figuur 5 Stellingen zondagopenstelling winkels Papendrecht na de coronatijd, n=449

54% winkelde in afgelopen half jaar minimaal één keer in de maand op zondag, 17% wekelijks en 46% vrijwel nooit

In de afgelopen zes maanden ging 17% van de panelleden wekelijks winkelen op zondag (fig. 6). Vier van de tien panelleden (40%) winkelden minimaal eens per twee weken op zondag, 54% minimaal één keer in de maand. Drie van de tien panelleden (31%) winkelden in de afgelopen zes maanden geen enkele keer op zondag, 46% deed dit hooguit een enkele keer.

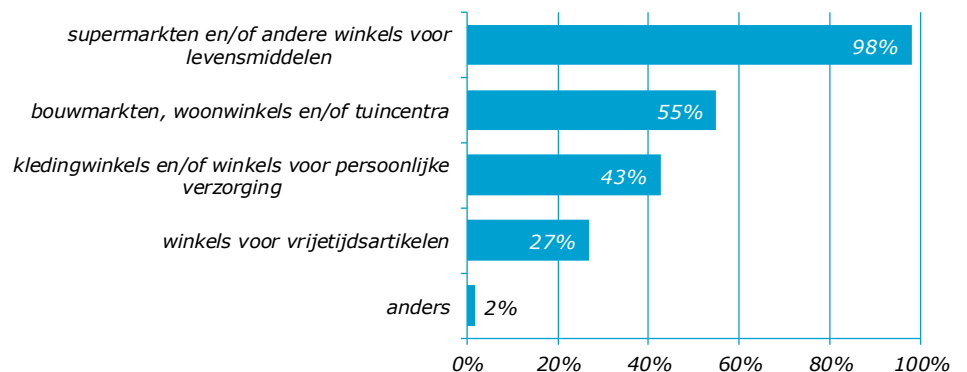
Figuur 6 Winkelen/boodschappen doen op zondag in afgelopen zes maanden, n=458

Zondagshoppers vooral in supermarkten en andere winkels voor levensmiddelen

Als de panelleden op zondag gaan winkelen, dan doen zij dit meestal bij supermarkten en/of andere winkels voor levensmiddelen (98%; fig. 7). Iets meer dan de helft van de 'zondagshoppers' (55%) gaat naar bouwmarkten, woonwinkels en/of tuincentra, iets minder dan de helft (43%) naar kledingwinkels en/of winkels voor persoonlijke verzorging. Een kwart (27%) bezoekt op zondag winkels voor vrijetijdsartikelen.

Figuur 7 Als u op zondag gaat winkelen, wat voor winkels bezoekt u dan?, n=313

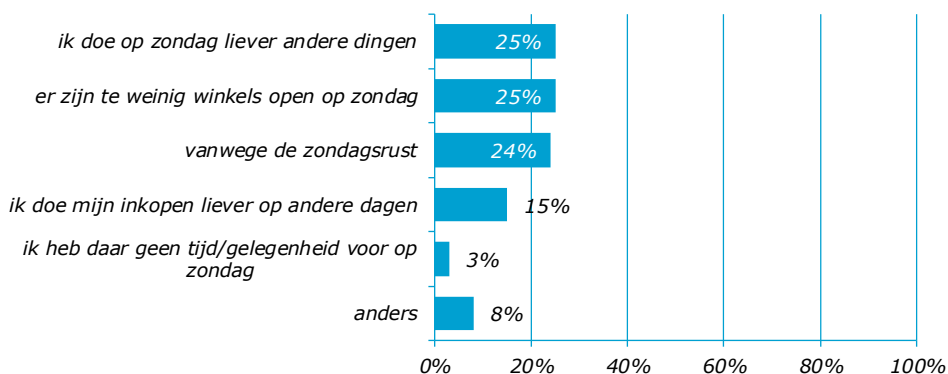

Niet-zondagshoppers doen liever andere dingen, vinden dat er te weinig winkels open zijn of respecteren de zondagsrust

De belangrijkste redenen om niet op zondag te gaan winkelen zijn dat panelleden op zondag liever andere dingen doen (25%), dat er te weinig winkels open zijn (25%) en vanwege de zondagsrust (24%; fig. 8). 15% van de panelleden die zelden of nooit winkelen op zondag geeft aan inkopen liever op andere dagen te doen, 3% zegt hiervoor geen tijd of gelegenheid te hebben op zondag. Andere redenen die genoemd worden betreffen de behoefte om in ieder geval één dag in de week 'rust' te hebben, zodat werknemers ook bij hun gezin kunnen

zijn, onduidelijkheid over welke winkels wanneer geopend zijn en corona, waardoor men liever online winkelt.

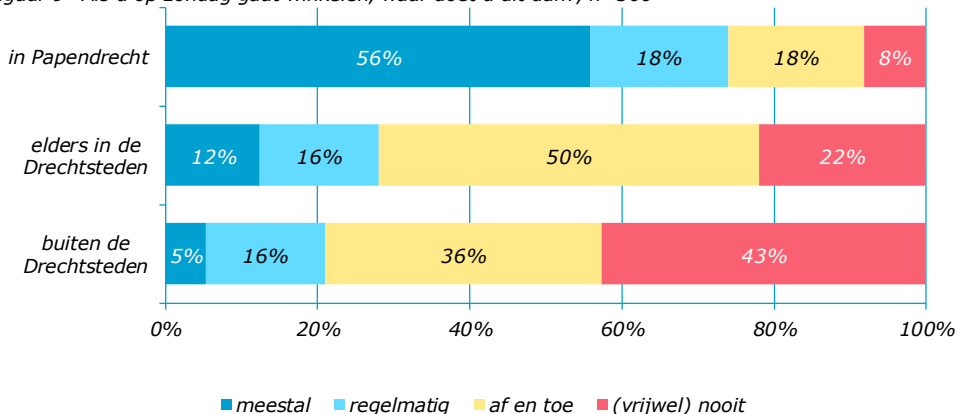
Figuur 8 Als u zelden of nooit gaat winkelen op zondag, wat is daarvan dan de reden?, n=324

Zondagshoppers winkelen het vaakst in Papendrecht zelf

Zondagshoppers winkelen veruit het vaakst in Papendrecht zelf. Drie kwart kiest wanneer zij gaan winkelen op zondag meestal (56%) of regelmatig (18%) voor Papendrecht (fig. 9). Iets meer dan een kwart kiest meestal (12%) of regelmatig (16%) voor een andere gemeente in de Drechtsteden en één op de vijf zondagshoppers gaat meestal (5%) of regelmatig (16%) buiten de Drechtsteden winkelen.

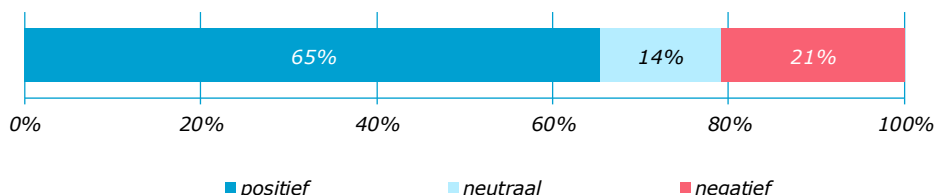
Figuur 9 Als u op zondag gaat winkelen, waar doet u dit dan?, n=300

Algemeen: 65% positief, 21% negatief t.o.v. wekelijkse vrijwillige zondagopening

Twee derde deel van de respondenten (65%) staat in het algemeen positief tegenover de mogelijkheid dat winkeliers in Papendrecht op vrijwillige basis hun winkel op elke zondag mogen openen (fig. 10). Eén op de vijf (21%) staat hier negatief tegenover, 14% oordeelt neutraal.

Figuur 10 Mening over mogelijkheid winkels op vrijwillige basis elke zondag open, n=457

Tegenstanders vrijwillige zondagopenstelling (21%) zijn vooral vóór zondagsrust

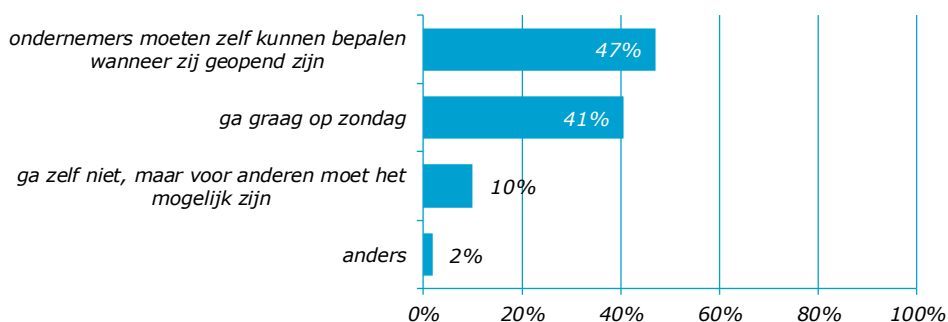
Tegenstanders van wekelijkse vrijwillige zondagopenstelling van alle winkels in Papendrecht (21% van de panelleden) hebben we gevraagd in hun eigen woorden te formuleren wat de reden is dat zij hier negatief tegenover staan. Zij noemen vooral de gewenste zondagsrust als reden om tegen zondagopenstelling te zijn. Voor een deel van hen komt dit voort uit religieuze opvattingen. Een ander deel geeft aan ook zonder religieuze motieven behoefte te hebben aan één centrale rustdag in de week, zodat gezinnen samen kunnen zijn en andere dingen kunnen doen. Meermaals wordt opgemerkt dat de winkelopeningstijden ruim

genoeg zijn, met zes dagen in de week en openingstijden tot 's avonds laat. Verschillende tegenstanders noemen ook de kleine ondernemer die bij een wekelijkse (vrijwillige) zondagopenstelling gedwongen zou worden om ook geopend te zijn, om geen omzet mis te lopen. Het is volgens hen de vraag of het deze kleine ondernemers niet meer zal gaan kosten -met name ook in tijd- dan dat het hen oplevert. Ook het milieuaspect wordt een aantal keer genoemd.

Voorstanders vrijwillige zondagopenstelling (65%) vinden vooral dat ondernemers zelf mogen bepalen en shoppen graag op zondag

Voorstanders van vrijwillige zondagopenstelling van winkels in Papendrecht zijn vooral van mening dat ondernemers zelf moeten kunnen bepalen wanneer zij geopend zijn (47%; fig. 11). Vier van de tien voorstanders (41%) noemen als voornaamste reden het feit dat zij zelf graag winkelen op zondag. 10% van de voorstanders winkelt zelf niet op zondag, maar vindt wel dat dit voor anderen mogelijk moet zijn. Een ander argument voor zondagsopenstelling dat een aantal keer genoemd wordt is dat we met onze tijd mee moeten gaan.

Figuur 11 Wat is de belangrijkste reden dat u positief staat tegenover vrijwillige zondagopenstelling, n=300

Overig: Huidige zondagopening is volgens verschillende panelleden onduidelijk

Gevraagd naar of zij nog andere dingen kwijt willen over de zondagopenstelling van winkels in Papendrecht herhalen de meeste panelleden nogmaals waarom zij hier voor- of tegenstander van zijn. Een ander punt dat meermaals genoemd wordt betreft de onduidelijkheid over wanneer welke winkels nu precies geopend zijn. De huidige regeling is volgens verschillende panelleden verwarrend. Het is hen onduidelijk wanneer welke winkels open mogen zijn. Bovendien doen lang niet alle winkeliers mee aan de zondagsopening. Dit leidt ertoe dat mensen niet gaan winkelen, om te voorkomen dat ze voor dichte deuren komen te staan.

Het OCD streeft naar hoge kwaliteit van de informatie in deze factsheet. Heeft u nog suggesties of aanvullingen, laat het ons dan weten.

Wanda van den Boogaard
Linda Scheelbeek
November 2020

Postbus 619
3300 AP Dordrecht
(078) 770 39 05

ocd@drechtsteden.nl
www.onderzoekcentrumdrechtsteden.nl